ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Галт сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2024/15/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас:88883317 Цахим хаяг: Erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089114 Цахим хаяг: Tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Б.Дааваням

Утас: 88095436 Цахим хаяг: Davaanyamb@audit.gov.mn

Аудитор: С.Гансүх

Утас: 95908400 Цахим хаяг: gansukhsa@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар ав вна уу.

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.03.25 № 01/281

танай ____________-ны № ____________-т

ГАЛТ СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧ Д.ЭРДЭНЭХУЯГ ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Галт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Галт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

"Гүйцэтгэл, үр дүнгээр санхүүжих байгууллагуудын орон нутгийн төсвөөс авсан санхүүжилтийн хүрээнд гарсан мөнгөн гүйлгээний тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайланд нэгтгэсэн.

Аудитын гол асуудал

Хоршоо хөгжүүлсэн сангаас авсан зээлийн 15 иргэн, аж ахуйн нэгжийн 98.2 сая төгрөгийн авлагын төлбөр төлөх хугацаа хэтэрсэн, орон нутгийн орлогыг нэр төрлөөр нь 39.5 сая төгрөгийн тасалсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Галт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Хөвсгөл аймгийн Засаг даргатай тайлант онд 6 чиглэлээр 157 арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллахаар гэрээ байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг 84.6 хувиар дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох

бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	766,043.8	669,407.8
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	454,842.7	385,083.7
33	**АВЛАГА**	195,895.8	160,095.8
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	113,625.3	123,648.3
360	**БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ**	1,680.0	580.0
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	4,420,779.0	4,844,148.6
37	**УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ**	152,445.4	163,293.9
37300	**Урт хугацаат зээл**	152,445.4	163,293.9
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	4,268,333.7	4,680,854.7
39200	**Биет хөрөнгө**	4,116,137.8	4,531,758.3
39300	**Биет бус хөрөнгө**	152,195.9	149,096.4
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	5,186,822.9	5,513,556.4
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	11,685.0	22,162.2
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	11,685.0	22,162.2
41300	**Өглөг**	11,685.0	22,162.2
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	5,175,137.8	5,491,394.2
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	5,175,137.8	5,491,394.2
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,227,591.4	1,227,591.4
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	2,497,855.3	2,814,427.9
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,449,691.2	1,449,374.8
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	5,186,822.9	5,513,556.4

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	2,033,275.2	2,110,169.7
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	647,816.0	759,511.6
110	**Орлогын албан татвар**	291,989.8	380,590.5
1100	**Хувь хүний орлогын албан татвар**	320,789.8	409,078.9
1101	**Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт**	-28,800.0	-28,488.5
113	**Хөрөнгийн албан татвар**	49,582.9	74,522.8
118	**Бусад татвар, төлбөр, хураамж**	306,243.4	304,398.4
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	393,876.8	182,677.2
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	393,876.8	179,377.2
121	**Хөрөнгийн орлого**	0.0	3,300.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	991,582.4	1,167,980.8
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	1,464,838.0	1,786,386.4
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,406,537.9	1,786,386.4
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,384,525.1	1,203,444.3
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	463,540.0	519,860.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	60,124.0	67,106.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	386,720.3	36,756.3
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	84,859.7	92,393.5
2105	**Норматив зардал**	1,382.0	0.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	91,068.4	33,897.2
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6,491.0	8,594.2
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	25,674.5	50,134.1
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	264,665.2	394,701.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	22,012.8	582,942.2
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	58,300.0	0.0
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	568,437.2	323,783.2
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	6,300,640.5	7,526.9
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	-5,732,203.3	316,256.4

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	1,701,144.4	3,542,058.6
11	**ТАТВАРЫН ОРЛОГО**	647,816.0	759,511.6
110	**Орлогын албан татвар**	291,989.8	380,590.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	320,789.8	409,078.9
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-28,800.0	-28,488.5
113	Хөрөнгийн албан татвар	49,582.9	74,522.8
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	306,243.4	304,398.4
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	22,958.1	29,618.4
1181	Газрын төлбөр	4,997.0	7,301.7
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	278,288.2	267,478.3
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	61,746.0	112,787.9
120	Нийтлэг татварын бус орлого	61,746.0	109,487.9
121	Хөрөнгийн орлого	0.0	3,300.0
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	991,582.4	2,669,759.0
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,435,311.0	3,504,557.1
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,435,311.0	3,504,557.1
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,170,043.1	1,388,476.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	465,145.0	519,775.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,603.6	67,106.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	387,920.3	35,916.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,354.4	57,818.2
2105	Норматив зардал	1,500.0	1,000.0

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	97,914.1	34,689.5
2107	Томилолт, зочны зардал	6,491.0	8,594.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	32,211.2	514,141.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	64,903.5	149,434.3
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	265,267.9	2,116,080.5
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	265,833.4	37,501.5
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	67,808.8	32,260.5
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	67,808.8	32,260.5
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	67,808.8	32,260.5
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-67,808.8	-32,260.5
VII	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН**	-65,000.0	-75,000.0
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	65,000.0	75,000.0
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	133,024.6	-69,759.0
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	321,818.1	454,842.7
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	454,842.7	385,083.7

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	10,919,660.9	10,919,660.9
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-40,191.8	-40,191.8
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	10,879,469.1	10,879,469.1
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	27,872.0	27,872.0
9	Тайлант үеийн үр дүн	-5,732,203.3	-5,732,203.3
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,175,137.8	5,175,137.8
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,175,137.8	5,175,137.8
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	316.3	316.3
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,175,454.2	5,175,454.2
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-316.3	-316.3
19	Тайлант үеийн үр дүн	316,256.4	316,256.4
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	5,491,394.2	5,491,394.2

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	**Үзүүлэлт**	**Төлөвлөгөө**	**Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан**	**Гүйцэтгэл зөрүү**
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,129,868,200.0**	**1,997,385,230.1**	**-132,482,969.9**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,033,526,900.0**	**1,919,443,963.1**	**-114,082,936.9**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,370,224,400.0**	**1,321,953,998.1**	**-48,270,401.9**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**519,419,300.0**	**519,395,825.3**	**-23,474.7**
210101	Үндсэн цалин	333,781,700.0	331,788,022.0	-1,993,678.1
210102	Нэмэгдэл	134,874,700.0	136,856,762.1	1,982,062.1
210104	Урамшуулал	50,762,900.0	50,751,041.3	-11,858.7
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**70,250,900.0**	**67,060,017.9**	**-3,190,882.1**
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,770,400.0	46,147,530.6	-1,622,869.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,620,000.0	5,244,399.0	-375,601.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,496,100.0	4,178,646.1	-317,453.9

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,124,100.0	1,043,220.0	-80,880.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,240,300.0	10,446,222.2	-794,077.8
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**439,617,000.0**	**426,892,791.9**	**-12,724,208.1**
210301	Гэрэл, цахилгаан	47,550,000.0	45,342,508.9	-2,207,491.1
210302	Түлш, халаалт	384,724,900.0	376,117,083.0	-8,607,817.0
210303	Цэвэр, бохир ус	7,342,100.0	5,433,200.0	-1,908,900.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**54,095,000.0**	**53,484,600.0**	**-610,400.0**
210401	Бичиг хэрэг	5,000,000.0	4,999,800.0	-200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	33,871,900.0	33,871,900.0	0.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,748,100.0	4,734,900.0	-13,200.0
210404	Ном, хэвлэл	1,075,000.0	478,000.0	-597,000.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,700,000.0	1,700,000.0	0.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,700,000.0	7,700,000.0	0.0
2105	**Нормативт зардал**	**1,000,000.0**	**1,000,000.0**	**0.0**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,000,000.0	1,000,000.0	0.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**123,981,600.0**	**121,442,040.0**	**-2,539,560.0**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	27,810,600.0	27,764,120.0	-46,480.0
210602	Тавилга	10,700,000.0	10,698,600.0	-1,400.0
210604	Урсгал засвар	85,471,000.0	82,979,320.0	-2,491,680.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,948,600.0**	**8,594,200.0**	**-354,400.0**
210702	Дотоод албан томилолт	8,948,600.0	8,594,200.0	-354,400.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**86,022,000.0**	**58,935,223.0**	**-27,086,777.0**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	84,912,000.0	58,295,341.0	-26,616,659.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.0	300,000.0	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.0	54,450.0	-45,550.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.0	79,974.0	-120,026.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	150,000.0	22,000.0	-128,000.0
210807	Газрын төлбөр	360,000.0	183,458.0	-176,542.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**66,890,000.0**	**65,149,300.0**	**-1,740,700.0**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,600,000.0	49,867,750.0	-1,732,250.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	15,290,000.0	15,281,550.0	-8,450.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**663,302,500.0**	**597,489,965.0**	**-65,812,535.0**
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	**632,109,800.0**	**572,851,465.0**	**-59,258,335.0**
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	632,109,800.0	572,851,465.0	-59,258,335.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**31,192,700.0**	**24,638,500.0**	**-6,554,200.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	31,192,700.0	24,638,500.0	-6,554,200.0
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**2,941,300.0**	**2,941,267.0**	**-33.0**
221001	Их засвар	2,941,300.0	2,941,267.0	-33.0
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**93,400,000.0**	**75,000,000.0**	**-18,400,000.0**
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	93,400,000.0	75,000,000.0	-18,400,000.0
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,129,868,200.0**	**1,876,874,751.1**	**-252,993,448.9**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**365,743,200.0**	**357,743,200.0**	**-8,000,000.0**
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	365,743,200.0	357,743,200.0	-8,000,000.0

32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**1,331,690,400.0**	**1,412,198,655.1**	**80,508,255.1**
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,331,690,400.0	1,412,198,655.1	80,508,255.1
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**432,434,600.0**	**106,932,896.0**	**-325,501,704.0**
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	90,000,000.0	96,288,954.0	6,288,954.0
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,500,000.0	10,643,942.0	2,143,942.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	333,934,600.0	0.0	-333,934,600.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	182,581,042.0	182,581,042.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	182,581,042.0	62,070,563.0	62,070,563.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**37,694,780.0**	**14,705.9**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**37,694,780.0**	**14,705.9**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**35,841,780.0**	**14,705.9**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**380,000.0**	**4,057.3**
210104	Урамшуулал	380,000.0	180.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	3,877.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**46,740.0**	**308.0**
210201	Тэтгэврийн даатгал	46,740.0	308.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**1,663,700.0**	935.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,303,700.0	935.8
210302	Түлш, халаалт	360,000.0	
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**4,333,560.0**	**5,416.6**
210401	Бичиг хэрэг	523,260.0	35.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,937,000.0	2,496.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	117.5
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,873,300.0	2,767.8
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**3,155,130.0**	**3,988.2**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	680,000.0	3,988.2
210604	Урсгал засвар	2,475,130.0	
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,977,650.0**	**-**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,977,650.0	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**24,285,000.0**	**-**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,285,000.0	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,000,000.0	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**1,853,000.0**	**-**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**1,853,000.0**	**-**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,853,000.0	
I	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**37,694,780.0**	**14,705.9**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**37,694,780.0**	**14,705.9**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	16,285,000.0	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,767,650.0	5,140.3
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,642,130.0	9,565.6
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

ГУРАВ. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 149.0 сая төгрөгийн 2 зөрчил илэрсэн. Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлттэй холбоотой 1, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээлтэй холбоотой 1, нийт 2 зөвлөмж хүргүүлж байна

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд сумын орон нутгийн ерөнхий орлогын данс болон харьяа 2 байгууллага, орон нутгийн 2 тусгай сангийн нийт 5 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд дүгнэлт гаргаж, бусад байгууллага, тусгай сангийн санхүүгийн тайланд аудитын үе шатны ажлын хэсэгчлэн гүйцэтгэсэн.

Галт сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн байна.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 11.8 сая төгрөгийн 3 алдаа, зөрчил илэрсэн. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилд үндэслэн 0.2 сая төгрөгийн 2 алдааг залруулж, 11.6 сая төгрөгийн 1 зөрчилд зөвлөмж хүргүүлсэн байна.

5.1 Төлбөрийн акт

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар төлбөрийн акт тогтоогоогүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Албан шаардлага, хариуцлага тооцох санал хүргүүлээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө нийт дүнгээр биелсэн боловч 2 нэр төрлийн 39.5 сая төгрөгийн орлогыг дутуу биелүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1.”*Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх”* гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Улс орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг бодитой төлөвлөж, нэр төрлөөр ханган биелүүлж ажиллах.

2. Төсвийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

2.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Богино хугацаат авлагын дансанд Хоршоо хөгжүүлэх сангийн нийт 37 зээлдэгчийн 134.4 сая төгрөгийн зээлээс 19 иргэн, аж ахуйн нэгжийн 109.5 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээл, хүүгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байна. Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны А/361 дүгээр тушаалаар баталсан “Хоршоо хөгжүүлэх сангийн журам”-ын 3.4.11 “*Сангаас олгосон зээлийн эргэн төлөлтийн төлбөрийг зээлдэгч төлөхгүй тохиолдолд сумын Засаг дарга уг төлбөрийг төлүүлэх арга хэмжээг авч зээлийн дансанд төвлөрүүлнэ*” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

2.2. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хоцорсон зээл, хүүгийн үлдэгдлийг төвлөрүүлэх талаар үр дүнтэй арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх

ДӨРӨВ. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөг/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хоршоо хөгжүүлэх сан	1	0.02			1	0.02	1	0.02				
Дүн	**2**	**0.22**			**2**	**0.22**	**2**	**0.22**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн зөрчил												
Хоршоо хөгжүүлсэн сангийн авлагын үлдэгдэл 178.9 сая төгрөг байна. Үүнээс 19 иргэн, аж ахуйн нэгжийн 109.5 сая төгрөгийн зээл, хүүгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байна.	1	109.5					1	109.5				
Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөөний 2 нэр төрлийг дутуу биелүүлсэн	1	39.5					1	39.5				
Дүн	**2**	**149.0**					**2**	**149.0**				
Харьяа байгууллагуудын зөрчил												
Галт сумын Засаг даргын Тамгын газар	1	11.6					1	11,6				
Дүн	**1**	**11.6**					**1**	**11,6**				